

کجیتئی دق" لمانی کوردی هاوچرخدا.. نویسنی: جمال نووری

بمنمون:

{تا بووتی پمانی خودای سلاچ جلال

کجیتئی ئو بوردی بناغییی ک دکارت فلفلسف و زانستی نوی
لسر بونیاد نا؛ وات مرقف وک بونو وریکی "هشیار" چقی
جیهان. چمکی کجیتئی (Cogito) یی کک ل ناوبانگترین و
بنیادیتترین دستواژ فلفلسفیی کان ل مژووی نویدا. ئم وشیی
ل دستواژ لاتینی ککی ل دکارت (René Descartes)،
فلفلسوفی فففسی، وریگراو ک دتت:)) بیردکم موی، کوات
هم). دکارت دیویست بگات استیی کی حاشاه لنگر ک هیچ
گومان کی تدا نبت. ئو دستی کرد ب "گومانی میتدی"؛ وات
گومانی ل هموو شتک کرد (هستکان، جیهانی دروی، تانانت
ماتماتیکیش)، بام گیشته ئو ئنجامی: • تانانت ئگر هموو
شتکیشت ختتندر بت، کردی گومانکردن کخی استیی کی
حاشاه لنگر. یان پیی وای گومانکردن جری ک ل
بیرکردن و. کجیتئی بوو خای وریچرخان ل فلفلسفی لژناوادا
ل بر ئم هکاران:

* لمانندی بوونی مرقف: مرقف ل لگی عقی و هشیاری خیی و
دیسلمنت ک هی، نک ل لگی شت دریکی کان و
• سرووری عقی: ئم چمک عقی کرد بنمای زانباری و ناسین.

▪ جیایی نوان عقی و جتت: دکارت پیی وابوو ک "من"
بیرکری و جیاواز ل جتتی مادی. ئوی ل (تا بووتی
پمانی خودای) سلاچ جلال دا برجتت بوو ئویش ئوی
و رای بیرکردن وی نووسر و ل ئو تها بام رازی ناب
ک بتها لریگی بیرکردن و وجودی بسلمنت بلکو ئو
ل م رمانیدا ککی کینوونوی بوون بگرددوونیش و دخت
زیر دنیای رامن و گریمان ی بیرکردن وی کجیتئی خیی و
، وک ناشکرای لمان هموو دهقک، نهگر هیچ خوهر کی
نه بت، له ساتی نووسیندا خوهر دهکاته گریمانه. له

[illegible]

۱۹۹۹-۱۹۹۸ ۱۹۹۷-۱۹۹۶ ۱۹۹۵-۱۹۹۴ ۱۹۹۳-۱۹۹۲ ۱۹۹۱-۱۹۹۰ ۱۹۹۰-۱۹۸۹ ۱۹۸۹-۱۹۸۸
 ۱۹۸۸-۱۹۸۷ ۱۹۸۷-۱۹۸۶ ۱۹۸۶-۱۹۸۵ ۱۹۸۵-۱۹۸۴ ۱۹۸۴-۱۹۸۳ ۱۹۸۳-۱۹۸۲ ۱۹۸۲-۱۹۸۱
 ۱۹۸۱-۱۹۸۰ ۱۹۸۰-۱۹۷۹ ۱۹۷۹-۱۹۷۸ ۱۹۷۸-۱۹۷۷ ۱۹۷۷-۱۹۷۶ ۱۹۷۶-۱۹۷۵ ۱۹۷۵-۱۹۷۴
 ۱۹۷۴-۱۹۷۳ ۱۹۷۳-۱۹۷۲ ۱۹۷۲-۱۹۷۱ ۱۹۷۱-۱۹۷۰ ۱۹۷۰-۱۹۶۹ ۱۹۶۹-۱۹۶۸ ۱۹۶۸-۱۹۶۷
 ۱۹۶۷-۱۹۶۶ ۱۹۶۶-۱۹۶۵ ۱۹۶۵-۱۹۶۴ ۱۹۶۴-۱۹۶۳ ۱۹۶۳-۱۹۶۲ ۱۹۶۲-۱۹۶۱ ۱۹۶۱-۱۹۶۰
 ۱۹۶۰-۱۹۵۹ ۱۹۵۹-۱۹۵۸ ۱۹۵۸-۱۹۵۷ ۱۹۵۷-۱۹۵۶ ۱۹۵۶-۱۹۵۵ ۱۹۵۵-۱۹۵۴ ۱۹۵۴-۱۹۵۳
 ۱۹۵۳-۱۹۵۲ ۱۹۵۲-۱۹۵۱ ۱۹۵۱-۱۹۵۰ ۱۹۵۰-۱۹۴۹ ۱۹۴۹-۱۹۴۸ ۱۹۴۸-۱۹۴۷ ۱۹۴۷-۱۹۴۶
 ۱۹۴۶-۱۹۴۵ ۱۹۴۵-۱۹۴۴ ۱۹۴۴-۱۹۴۳ ۱۹۴۳-۱۹۴۲ ۱۹۴۲-۱۹۴۱ ۱۹۴۱-۱۹۴۰ ۱۹۴۰-۱۹۳۹
 ۱۹۳۹-۱۹۳۸ ۱۹۳۸-۱۹۳۷ ۱۹۳۷-۱۹۳۶ ۱۹۳۶-۱۹۳۵ ۱۹۳۵-۱۹۳۴ ۱۹۳۴-۱۹۳۳ ۱۹۳۳-۱۹۳۲
 ۱۹۳۲-۱۹۳۱ ۱۹۳۱-۱۹۳۰ ۱۹۳۰-۱۹۲۹ ۱۹۲۹-۱۹۲۸ ۱۹۲۸-۱۹۲۷ ۱۹۲۷-۱۹۲۶ ۱۹۲۶-۱۹۲۵
 ۱۹۲۵-۱۹۲۴ ۱۹۲۴-۱۹۲۳ ۱۹۲۳-۱۹۲۲ ۱۹۲۲-۱۹۲۱ ۱۹۲۱-۱۹۲۰ ۱۹۲۰-۱۹۱۹ ۱۹۱۹-۱۹۱۸
 ۱۹۱۸-۱۹۱۷ ۱۹۱۷-۱۹۱۶ ۱۹۱۶-۱۹۱۵ ۱۹۱۵-۱۹۱۴ ۱۹۱۴-۱۹۱۳ ۱۹۱۳-۱۹۱۲ ۱۹۱۲-۱۹۱۱
 ۱۹۱۱-۱۹۱۰ ۱۹۱۰-۱۹۰۹ ۱۹۰۹-۱۹۰۸ ۱۹۰۸-۱۹۰۷ ۱۹۰۷-۱۹۰۶ ۱۹۰۶-۱۹۰۵ ۱۹۰۵-۱۹۰۴
 ۱۹۰۴-۱۹۰۳ ۱۹۰۳-۱۹۰۲ ۱۹۰۲-۱۹۰۱ ۱۹۰۱-۱۹۰۰ ۱۹۰۰-۱۸۹۹ ۱۸۹۹-۱۸۹۸ ۱۸۹۸-۱۸۹۷
 ۱۸۹۷-۱۸۹۶ ۱۸۹۶-۱۸۹۵ ۱۸۹۵-۱۸۹۴ ۱۸۹۴-۱۸۹۳ ۱۸۹۳-۱۸۹۲ ۱۸۹۲-۱۸۹۱ ۱۸۹۱-۱۸۹۰
 ۱۸۹۰-۱۸۸۹ ۱۸۸۹-۱۸۸۸ ۱۸۸۸-۱۸۸۷ ۱۸۸۷-۱۸۸۶ ۱۸۸۶-۱۸۸۵ ۱۸۸۵-۱۸۸۴ ۱۸۸۴-۱۸۸۳
 ۱۸۸۳-۱۸۸۲ ۱۸۸۲-۱۸۸۱ ۱۸۸۱-۱۸۸۰ ۱۸۸۰-۱۸۷۹ ۱۸۷۹-۱۸۷۸ ۱۸۷۸-۱۸۷۷ ۱۸۷۷-۱۸۷۶
 ۱۸۷۶-۱۸۷۵ ۱۸۷۵-۱۸۷۴ ۱۸۷۴-۱۸۷۳ ۱۸۷۳-۱۸۷۲ ۱۸۷۲-۱۸۷۱ ۱۸۷۱-۱۸۷۰ ۱۸۷۰-۱۸۶۹
 ۱۸۶۹-۱۸۶۸ ۱۸۶۸-۱۸۶۷ ۱۸۶۷-۱۸۶۶ ۱۸۶۶-۱۸۶۵ ۱۸۶۵-۱۸۶۴ ۱۸۶۴-۱۸۶۳ ۱۸۶۳-۱۸۶۲
 ۱۸۶۲-۱۸۶۱ ۱۸۶۱-۱۸۶۰ ۱۸۶۰-۱۸۵۹ ۱۸۵۹-۱۸۵۸ ۱۸۵۸-۱۸۵۷ ۱۸۵۷-۱۸۵۶ ۱۸۵۶-۱۸۵۵
 ۱۸۵۵-۱۸۵۴ ۱۸۵۴-۱۸۵۳ ۱۸۵۳-۱۸۵۲ ۱۸۵۲-۱۸۵۱ ۱۸۵۱-۱۸۵۰ ۱۸۵۰-۱۸۴۹ ۱۸۴۹-۱۸۴۸
 ۱۸۴۸-۱۸۴۷ ۱۸۴۷-۱۸۴۶ ۱۸۴۶-۱۸۴۵ ۱۸۴۵-۱۸۴۴ ۱۸۴۴-۱۸۴۳ ۱۸۴۳-۱۸۴۲ ۱۸۴۲-۱۸۴۱
 ۱۸۴۱-۱۸۴۰ ۱۸۴۰-۱۸۳۹ ۱۸۳۹-۱۸۳۸ ۱۸۳۸-۱۸۳۷ ۱۸۳۷-۱۸۳۶ ۱۸۳۶-۱۸۳۵ ۱۸۳۵-۱۸۳۴
 ۱۸۳۴-۱۸۳۳ ۱۸۳۳-۱۸۳۲ ۱۸۳۲-۱۸۳۱ ۱۸۳۱-۱۸۳۰ ۱۸۳۰-۱۸۲۹ ۱۸۲۹-۱۸۲۸ ۱۸۲۸-۱۸۲۷
 ۱۸۲۷-۱۸۲۶ ۱۸۲۶-۱۸۲۵ ۱۸۲۵-۱۸۲۴ ۱۸۲۴-۱۸۲۳ ۱۸۲۳-۱۸۲۲ ۱۸۲۲-۱۸۲۱ ۱۸۲۱-۱۸۲۰
 ۱۸۲۰-۱۸۱۹ ۱۸۱۹-۱۸۱۸ ۱۸۱۸-۱۸۱۷ ۱۸۱۷-۱۸۱۶ ۱۸۱۶-۱۸۱۵ ۱۸۱۵-۱۸۱۴ ۱۸۱۴-۱۸۱۳
 ۱۸۱۳-۱۸۱۲ ۱۸۱۲-۱۸۱۱ ۱۸۱۱-۱۸۱۰ ۱۸۱۰-۱۸۰۹ ۱۸۰۹-۱۸۰۸ ۱۸۰۸-۱۸۰۷ ۱۸۰۷-۱۸۰۶
 ۱۸۰۶-۱۸۰۵ ۱۸۰۵-۱۸۰۴ ۱۸۰۴-۱۸۰۳ ۱۸۰۳-۱۸۰۲ ۱۸۰۲-۱۸۰۱ ۱۸۰۱-۱۸۰۰ ۱۸۰۰-۱۷۹۹
 ۱۷۹۹-۱۷۹۸ ۱۷۹۸-۱۷۹۷ ۱۷۹۷-۱۷۹۶ ۱۷۹۶-۱۷۹۵ ۱۷۹۵-۱۷۹۴ ۱۷۹۴-۱۷۹۳ ۱۷۹۳-۱۷۹۲
 ۱۷۹۲-۱۷۹۱ ۱۷۹۱-۱۷۹۰ ۱۷۹۰-۱۷۸۹ ۱۷۸۹-۱۷۸۸ ۱۷۸۸-۱۷۸۷ ۱۷۸۷-۱۷۸۶ ۱۷۸۶-۱۷۸۵
 ۱۷۸۵-۱۷۸۴ ۱۷۸۴-۱۷۸۳ ۱۷۸۳-۱۷۸۲ ۱۷۸۲-۱۷۸۱ ۱۷۸۱-۱۷۸۰ ۱۷۸۰-۱۷۷۹ ۱۷۷۹-۱۷۷۸
 ۱۷۷۸-۱۷۷۷ ۱۷۷۷-۱۷۷۶ ۱۷۷۶-۱۷۷۵ ۱۷۷

هاو و پیه تییه ک مه لک زه خم و برینی شار او هیه. زمانی نویسنی
سه لال زمانک نی ه ر ک سه ک ب کاتکوشتن بی و
دستبدات کت بی کی و ک ژ م خوار دن بیخو ن ت و و دواتر
ف بی بدات ن و لاو ، ب پ چ و ان و گ ر بت و ل س لاج ج لال
بگی ن و و رزش و ان ک پ و یستی ب ئیحا ه ی پ ش
ن و ی ب چ ت ناو یاریگا و تا و کو گیان و ماسولک کان تووشی
وستان و ت م زق ن ب ، ب ه مان ش و ش خو ن ر ب ن و ی
ب ش و ی کی ت ندر ووست ل س لاج ج لال ت بگات د ب خا و ن
پاشخان کی فکری و م عریفی و میت ل ژیا و زانستی
گ ردووناسی و زانستی میتافیزیک و ن فسان و شارستانی تی
ک ن و هاو چ رخی ه ب ن و کات د توانی ل ن و د ریای زمان و
هزری نویسنی س لاج ج لالدا م ل ی خ ی بکات

سلاح جلال) وکے نوسر کی جدی لہنگائی کے شکر دنی مر ف و
 ل و برسے ٹا زو داخراوانہ دات ٹستاشی ل س ر ب ، ه مو
 ٹ و ژانہ رانی مر ف کاری ل س ر کردوو وک میت ل ژیاو
 ٹفسانہ و زانستی فینہ مینہ ل ژیاو جیہانی میتا فیزیک
 نہ پانتوانیو ت و او کی دکانی ف ل س ف ی م رگ و

ژیان بکڻ نه وئو ، که سلاحي جلال لږ ځای مانی تا بووتی پښماني
خودا دا زړه بښواني کاری لږ سړ کړدو وئو توانیو یتي ئو
گرځه داخواو یتي مږگ بکاتو وئو که فله لسه فکاني دنيای
مړه قایتي

لے تے متومان و مے دو جے زردان.

پرسیار: کانی نه و ئم ټټ مان ټټ سر بوون و ټټ لس ټټ فای م ټټ رگ و زانسته ټټ کان د ټټ مانخه نه ناو شه ټټ ټټ ل ټټ کانی جیهان ټټ و ټټ. ټټ چی؟ ټټ ل ټټ ر ټټ و ټټ ل ټټ دواي خو ټټ ندن ټټ و ټټ ل ټټ م ر ټټ مان، جیهان بینښه ټټ کی جیاواز و خو ټټ ندن ټټ و ټټ ل ټټ تایب ټټ تمان ه ټټ ی ټټ ل ټټ ووداو ټټ کان به گشتی.

لښکر ئوډی نووسر چڼد پرسکي مری و سیاسي د وروژنډت و کاری لاسر دکات. خاڼکي تر لښکر وای وایکردو و مانکي قورس بت به خوښر ئوډی ئم مان زیاد لکاراکتريکي سرکي هی واته نوسر پشتي نه بستو به گران و (سرد) کي چیرک کي لښکرگای کاراکتريک و بگریت و به

خوښه کانی، بېلګو وا له خوښه بکات څی بښداری له ناو
د قه کدا بکات و څی بکاراکتېرکی جدی ناو رمانه ککی
بزانه.

سهاح جلال وکې نوسترکی جدی کار له سر فکرو م عریف
دکات، وات له لگای امانه وه له میتد فکریه کان له د رگای
فلسفه ددات و دچته ناو هزو ئندشې بیرو نویین .
خوښه کاتک بیه وه له بیرو ئندشې و نوییند کانی سهاح جلال
بکات وکې هر نوسترکی تری کورد یا رمانوسه کی ئمه
، ئوا خوښه ددکوتې هه کی دیالکتک وه ، چون سهاح
جلال له م سردمې څیدا له ناو نوسترانی کورددا تا قانه ی
، ئو نوستر دسټرانه ی وکې سهاح جلال له م قناغه ی
ئستادا بوونیان ه ی و خاوان کینوونې نویین و بیرو
هزرکی تایبتمندی څیانن له پنجه کانی دسټرانه پان

له برنه وهی سهاح جلال ئیش له ناو کجیتې څیدا دکات وکې
نوسه رو رخنه گرکی ئقمانی. وهاوسه نگی و چسپاوی مرگ له نه و
پکها ته و هه کی گاننه و گانکاری ستونی له هه کی ئم
مانه دا له ناو کات و شوئندا، گوتاری به ی کدا چزانې
دقیان ئافرانده و له نه وان زمه نکاندا پاشان هه بزاردنې
کارکترک وبه و کار له سر مرگ بکات، یان ددبټ بکوژت
یان دکوژت، له ناو ئا نزی مرگ کدا نه پرس ددکات نه کس
دیناسټ ئمه ئو فلسفه یی مرگ یی له سرته یی گردونه و
به ته درنه نجامی هه موو بونه و رکی زیندوو ، گرجی ژیان،
تکنه لجا و ئلیکتان له م رمانه دا هه نگاوی گوره ددنه،
مرگ وکې نه نه کی ئا نه، وکې مه ته کی ئا نه به به
چاره سر دمننه وه، بېلګو کد مکه هاله و څیا سات ی
په یوست به جرک له ئنته لجا ی فیکری له نه و گانان له دواي
دوانه ی مرگ و ژياندا .

له گڼه ئو شدا نوستر څی نه به ستو ته و بکارکترک وه،
قورسیشه رکی کاراکتېر دیاری بکرت زه شوهی نامې هه ناو
وک کاراکتېری تکنه لژی و بایه لژی و ئاسایی و نیو مره و
نیو بونه و ور و جندک و شیا تینی . ئمه له لای من زه
جوانتر بوو. له بهر نه وهی ئو شوازه ته قلیدیې بشکینین
له نه دبی جیهاندا ه ی و تیا یې کس کارکترکی سه رکی
چیرکدک بهت. ددکرت ئم مانه بکرت به د روازه یېک به
تازه گری له ماندا، له بهر نه وهی نوستر وکې ئوانی تر
څی به چنه د بابه ته کوه نلکانده و. به تایبته له ووی
کارکترک وه، ئمه ش څی له څیدا بویري.

“سلاج جلال ”گر کوہری مہرگ لچرک ساتی مہرگی ہا بیل
بدستی قابیل ناو لا دکات و نازایانہ وک کسکی سکرک ش
دست د بات تہرازووی گہردوون وبہ دیدگایہ کی نوہو سہنگ و
پہوانہی مرہق کان دادہرژتہو بہو مہرجہی مرہق خہی بیہو
بگہہ ہدوایی ہہوہشانہوہی ہاوک شہی گہردوون یا
دیزاینکردنہوہی مرہق لہ ناو ئہو بوونہوہرانہی لہگہردووندا
ہلدسوہنرہت، بہتایبہت لہ جیہانی ئہمہی تہکنہلہژیہو
ژیہی دہستکرددا ہہشمہندی مرہق کان پہراوہز دہخات و جوہو
ئاراستہ کردنی مرہق کان لہقاب دہدات.

نوسہری ہمانہک وک مرہقکی بہئاگا بہہموو ئہو دیوارو
تہنانہی فہزادا رتہد بہ بہ چنگ کہوتنی ئہو وہہمانہی
بہدرہژیہ میژووی مرہقایہتی ہفہ بوہ بہ مرہق کان . وک
لہ ناو ہہموو دہقہ ئاینہ ئاسمانیہ کان ہوون نہکراونہتہوہو
گہہان بہدواشیدا لہخانہی تہکفیردا ہینراوہتہو کتایہکانی
بہمہرگ ہاتوہ ، ئالہرہوہیہ نووسہر دہست بہ مہرگ دہبات تا
لہقوہایی و تہگہیشتنی مہعریفیہوہ شیکارو سہلماندن بہ مہرگ
ہکات، لہ ئہزلہوہ بہ شاردنہوہی توانستہکانی مرہق ہاتہتہ
ہوون .

تہنانت دہتوانین بہہین ہہستی خوہندنہوہ، ہہوہکی ناوہکیہ
بہ دہزینہوہی ہاوہہ؛ ہاوہی نووسہرک، بہ بہ ئہوہی بزانت
خوہنہرہکہی کہیہ، لہگہہ خوہنہردا ہاوہیہتی دہکات*
ہہرلہ بہر ئہمہشہ نووسہر خہی نہہستوہتہو بہکارکتہرکہوہو
لہ ناو رہمانہکیدا بہہکو لہلای گرانہ رہی کاراکتہر دیاری
ہکرہت، چونکہ پہیوایہ*کہسایہتیہکانی ناو رہمانہکیدا لہیہک
کہسایہتی و کاراکتہرکدا وہنا ناکرہت، بہہکو پہویستی
بہچہندین کاراکتہری جہراو جہر ہہیہ بہ تہوزیفکردنی رہلی
کاراکتہرکانی وک کاراکتہری تہکنہلہژی و ہایہلہژی و
ئاسایی و نیوہ مرہف نیوہ ہونہوہر و تہنانت جہکہو
شہیاتینی بہدیدہکرہت، بہمہشہرہوتہکی تہری بہ فرہدہنگی
لہرماندا ہہنایہ کایہوہ، ئہمہشہ لہم رہماندا بہخاہکی
جیاکہرہوہی ئہم ہمانہ دادہنرہت لہ رہمانہکانی تر لہم
سالانہی دوایدا نوسراون . بہشہک لہ خوہنہر و رہخنہگرانی
دیکارت، لہ ہہناوی لہکدانہوہی ہیرہکہکانی دیکارتدا جہخت
لہوہ دہکہنہوہ، ئہم ہیرمہندہ، پہچہوانہی تہوژمی ئاینی
کریستیانہ کان ہیریکردوہتہوہ، ہاوہی دیکارت، ہاوہہکی
جیاوازی ئاینیہ و بہرامبہر بہ ہوون و چییہتی خودا، جیاواز
ہیریکردوہتہوہ و جیاوازیہکانی پہچہوانہی تہوژم ہوون، گہر

فکرو ئایدیای سَلاح جَلالیش بخوَنیند و بَروونی لَرمانی
تابووتی پَیمانی خودا دا تَدگَگَین ک سَلاح جَلالیش
بَدواخودای کدا دَگَر ک لَرگای هَست بَلاکانی و ئَرک و
ئیدراکی عَقَی و بیدَزَند و.

ب ئَوی لَئَندَش و فیکرو مَعریفی بیرو ئایدیای (سَلاح
جَلال) تَبگَگَین لَرگای رَمان کانی و، ئَوا دَ بَت خوَنر
پاشخان کی فیکری و مَعریفی خَی هَ ب تَاو کو ل دنیای فَرای
نوسینی (سَلاح جَلال) تَبگات ب تَایب تی ب تَبگَگَیشتن ل
مَمانی (تابوتی پَیمانی خودا) سانا نیی ئَوی بَر ئَم
رَمان دَ کَوَت ب تَواوی هَ زَمی مَمان ک بکات و بگات
ئَوی بزانت نوسری ئَم مَمان ب دَوای چیدا و و دَ ی و ت
ل لَگای کام و لَلامی پَرس کی کَینونی و فَلَکی و بونی و ی و
ئ و پَرسیار ب ورور زَنت ه تَاو کو ئیستاشیل سَر ب ت
مَر فای تی نیتوانی و و مَی ئ و پَرسیار ی نوسر (سَلاح
جَلال) بدات و، دَرباری گَر دوون و بوون و فَلَسی فای مَرگ
و ئَژی قیامت و نو بون و

. لَم فَرای ی ئَستاماندا ب ئَوی ب تَواوی لَزمان و
ئایدیای نوسر تَبگَگَین ب نوسینی ئَم رَمانی دَ بَت خوَنر
ئاگایی هَ ب ت ل سَر چوَن تی و چَند تی ئَم ک و ن و ه سار کان
و ئ و یاسایی ب ش و ی کی ت کافوئی ئَم فَرای ل هاتو ت
بوون وات د ب مَعریفی فَلَکی و ج و و س و ا ن و و کات و
شوَن زانستی گَش و ه کاریی و ماتماتیک تَبگَگَین، پاشان
زانپاریمان هَ ب ت ل سَر زانستی میت لَژیا و ئَفسان و و
ئایین ئاسمانی کان ل سَر هزری مَر ف ه م و ئَمان د ب ن
ز خیر ی کی د و م م ن د ب تَبگَگَیشتنمان ل مَمانی تابووتی
پَیمانی خودا و فیکرو مَعریفی پَشتی ئَم مَمان تَبگَگَین.

سَلاح جَلال لَم مَمان یدا دَ ی و ت پَمان ب ه ی ئَم
ه م و ک شَم ک ش و مَلمان خَوناویانی ب ناوی دین و ئَنجام
دراو هِچ کام ل و ک سانی شوَن ک و تی ئاین کان بوون.
ب استی ب دَوای خودادا ن گَر ا و ن، ب ی نوسر دَ ی و ت ب ت
مَر فای تی ه ت ا ئَستا ب دَوای خودادا ن گَر ا و ن، خ ئَگَر
ب ی و ت ب دَوای خودادا ب گ ت د ب ت ب ت و سَر (ز ر د شت و
ئا ه و ر ا م) ک مَر ف ل و د ا ل ه م و بوون و کَینونی خَی
تَد گات ک کت ل ی ک ل و گ ر د و گ ر د ی و ا ی و خ ی و
ئاگری و ئا و و هات ت بوون.

مَمانی تابووتی پَیمانی خودا ک ل مَژ ب ش ر ی ت و
ب دَوای ئ و تابووت دا ک پَیمانی خودای ت د ا ی. ب تَایب ت

جولەکەکان بەجدی و پەڕەن بەدوای ئەم تابووتەدا، و ئەوانەت
ئاینزاکانی تریش دێستیان بەسوچەکى ئەم تابووتەو گرتو
تەنها کورد نەبەت کەوێک کەلارەییەک بەدەوری تابووتەکەوێ
کەلارەییەکە لەویدا بەبەم خەشەختن دێستیان بە تابووتەکەو
نیە و توشى تاعوونى دێستەت و هەز و شەو نەبوون لەبەر
ئەوێ ئەو تابووتە تەنیا تاعوون بەو دێکاتەو،

سەلاح جەلال لەمیانى ئەم پەمانەدا ئەو ئاشکرا دێکات
کەمەگای مەقەیتى توشى کەشەییەکى گەر بەتەو بەدەستى خەى
بەتە هەى بە دێستەتکردنى خودى مەقە. بەهەى ئەو زێرەکى
دەستکردو و رەبەتەکان هەیان و جەگای مەقە دێگرنەو بە
جورەک ئیتر شەتەک نامەنەتەو بە مەقە خەى تیا بدەزەتەو،
تەنیا ئەو مەقە پاک و مەهرەبانانە نەبە دوورن لەرق و
کینە و پیسیەو، درووست بوونى مەقەکى واش کەتەک دێبەت
دنیا زەر شەو و ناخەش بەت و ئەو مەقە لەو ناخەشیەو هیوا
و بەیاری راست و جوان بەت و خەى رووناکی بدەزەتەو و کامە
بەت

لەرەمانەکەدا. کە کەمەى سەر هەسارەکەو کەمەى بەفیسەر
ئەراپلاند چاودەری دێکەن و بەدوای ئەو رەحە پاکەوێن بەدوای
ئەو فەتەناتەوێن درووست ببەت بەو ئومەدەوێن مەقەکى وا
درووست ببەت.

ئەوێ مایەى گەنگى پەدانە نوسەر لەم رەمانەدا بەجوانى پە
کورو خاک و نیشتمانەکەشى وەناکردو و پەمان دێتە:- کورد
هەرگیز نەبەتەو بەکەلارە چونکە ئەو رەحمەى کە چوارپەرچەى
کوردستانە و مەقەى لە زاو، رەحمەکە مەقەکى جوان و پاک و
رەح بەرز دەهەنەتە ژیانەو زەر یەکتەر قبوڵکردنى تیاپە و
فرە رەنگەو مەقەیتى تیاپە پاک ئەبەتەو
لە کەتاییدا هەرۆک چەن دیکارت کەرنەى فەلسەفە دێخاتە
روو،

یەکەمیان چواندەتیە بە جاو، کە جوێن جاو بە بینینى شتە
کان یارمەتى تیکە شتنى مروق دەدات،
مەعریفەى فەلسەفیش بە هەمان شیوه لە روشنکردنە و
عەقەى مروقدا یارمەتیدەر هەرۆکەسەلاح جەلال لەرەگای
میتەدى عەقەوێن پەمان دێل ئەگەر ئەو مەعریفەى لەسەر
بنە مای دروست بینا نە کریەت، ناتوانیەت مروق بە ئە
نجامەکى دروست ویەکلا کەرەو بەگەینەت.

- ۱- کات و بوون دیکارت
- ۲- بند ماکانی. فیلسوف